

Бібліотечна довідка

ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ КНИГИ І АВТОРСЬКОГО ПРАВА

ЗМІСТ

Стор.

1. Історія дня.....	2
2. Інформаційна хвилинка.....	2
3. Традиції на свято «Всесвітній день книг і авторського права».....	4
4. Коротка історія книги	4
5. Думки великих про українську книгу	6
6. Ключові слова.....	7

«Хто полюбить книгу,
той далеко піде у своєму розвитку.
Книга рятує душу від здерев'яніння.»
Т.Г. Шевченко

1. Історія дня

2. Інформаційна хвилинка

*Велика-бо користь буває чоловікові від науки книжної,
бо книги вказують нам і навчають нас,
як іти шляхом покаяння, і мудрість, і стриманість
здобуємо із слів книжних.
Книги подібні рікам, що тамують спрагу цілого світу –
це джерела мудрості.*

«Повість минулих літ»

Своїм святом **День книги** по праву вважають автори, видавці, вчителі, бібліотекарі й усі, хто причетний до книжкової справи. Його відзначають у 190 країнах світу. Вперше відсвяткували в 1996 р. в Каталонії (Іспанія), де уже понад 80 років існує традиція дарувати в день святого Георгія троянди і книжки тим, кого любиш.

Троянди символізують кров, пролиту Георгієм у битві з драконом, а книги нагадують про дату 23 квітня. Адже саме цього дня померли Сервантес, Шекспір, Інка Гарсіласо де ла Вега, Михайло Коцюбинський, народилися Моріс Дрюон, Володимир Набоков, Андрій Курков, Григорій Тютюнник. Тож цілком природно, що Генеральна конференція ЮНЕСКО, яка проходила в Парижі в 1995 році, вирішила віддати в цей день данину уваги і шани книжкам і авторам, закликаючи молодь знаходити задоволення в читанні, поважати безцінний вклад тих, хто своєю творчістю сприяє соціальному і культурному розвитку, і заснувала **ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ КНИГИ Й АВТОРСЬКОГО ПРАВА**. На батьківщині Сервантеса цю дату святкують конкурсом – безперервним читанням «Дон Кіхота». Читці змінюють один одного протягом 48 годин.

Однією з перших українських рукописних книг було Реймське Євангеліє, 1049 року вивезене з Києва до Парижа дочкою Ярослава Мудрого Анною. Серед інших знаменитих українських рукописних книг – Остромирове Євангеліє, "Ізборник Святослава" та Пересопницьке Євангеліє.

Першою друкованою книгою українського автора була «Прогностична оцінка поточного 1483 року» Юрія Котермака з Дрогобича, видана в Римі. А першою книгою, надрукованою в Україні, став Апостол, виданий Іваном Федоровим 1574 року у друкарні Львівського православного братства. У XVII столітті найбільше українських книг було видано друкарнею Києво-Печерської лаври, зокрема «Требник» Петра Могили, Києво-Печерський патерик та «Лексикон славенороський» Памви Беринди.

Історія авторського права веде свій початок, як вважають науковці, з появи друкування, і перший відомий державний нормативний акт щодо охорони авторського права стосувався літературних творів, а перша міжнародна конвенція, яка стосувалася захисту авторських прав, прийнята в інтересах книговидавців. Першим нормативним актом авторського права, який закріпив низку прав авторів і розділив повноваження авторів та видавців, вважається прийнятий у 1709 році в Англії «Статут королеви Анни».

Закони, нормативні акти щодо авторського права стали з'являтися в усьому світі. Дія законів поширювалася на спектаклі, географічні карти та інші твори. Французький закон ввів норму – право слідування, яка відносилася до прав спадкоємців автора та поширювала дію майнових прав після смерті автора.

Новітні засоби передачі інформації можуть частково замінити книгу, виконуючи різні її функції, але систематична оглядова інформація (монографії, академічні видання, енциклопедії) спирається виключно на книгу. Аналіз функціональних особливостей книги

дозволяє визначити її як елемент культури і в умовах книжково-документального суспільства, і в сучасному інформаційному середовищі.

Завершити розповідь хочемо словами Стефана Цвейга: «Книга є альфа й омега будь-яких знань, початок початків кожної науки».

Джерело: <http://kpi.ua/1116-3>

3. Традиції на свято «Всесвітній день книг і авторського права»

У ряді країн світу в цей день, за традицією, прийнято влаштовувати різноманітні книжкові ярмарки і виставки. Прийнято також дарувати один одному книги. У магазинах і бібліотеках проходить велика кількість зустрічей з письменниками.

Потрібно відзначити, що людство завжди надавало книгам велике значення. В різних країнах світу були створені навіть пам'ятники книг.

Важливим аспектом цього свята є також проблема авторського права, якою необхідно приділяти підвищену увагу. Можна сказати, що авторське право являє собою моральну та майнову захист творів інтелектуальної праці. У нашій країні в останні роки свято «Всесвітній день книг і авторського права» зазначається все більш широко.

Однією з головних цілей свята є привернення уваги широкої публіки та урядових органів до книг і їх авторам. В 1952 році в Женеві відбулася конференція ЮНЕСКО, в ході якої були прийняті Всесвітня конвенція про авторське право і символ авторського права, що представляє собою такий значок.

Закон про авторське право вперше був прийнятий 10 квітня 1710 року в Британії. Цей документ був покликаний захищати права авторів книг, карт і креслень.

Необхідно нагадати, що сьогодні в світі існують і інші подібні свята, що мають відношення до книг і письменникам: Міжнародний день дитячої книги, який відзначається 2 квітня, Всесвітній день письменника відзначається 3 березня.

Книга з'явилася дуже давно і розвивалася в міру розвитку суспільства. Книга впливає на духовний світ людини. Під її впливом у нас виникають різні ідеї, образи і думки. Читання художньої літератури дає нам можливість поринути у вигадані світи і співпереживати персонажам.

4. Коротка історія книги

Історія книги тісно пов'язана зі створенням і розвитком писемності.

Як матеріал для письма у різний час використовували керамічні пластини (Месопотамія, IV тис. до н. е.), сувої папірусу (Єгипет, III тис. до н. е., Греція, Рим). З II-го тис. до н. е. набуває поширення книга у вигляді кодексу (скріплених аркушів пергаменту), а з XIII ст. у Європі основним матеріалом стає папір.

Серед величезної кількості книг є одна, яка вже кілька тисячоліть перебуває в центрі уваги людських поколінь. Її називають **Книгою Книг**. Біблія – це стародавня збірка різних за формою і змістом релігійних та світських творів, які писалися від VIII століття до нашої ери по II століття нашої ери. Значну частину Біблії становить написаний давньоєврейською й частково арамейською мовами Старий завіт, який визнають християни та іудеї, меншу – написаний давньогрецькою Новий завіт, визнаний лише християнами.

В Україні найдавніші рукописні книги з'явилися у часи Київської Русі з запровадженням християнства. У першій половині XI століття князь Ярослав Мудрий заснував при Софійському соборі скрипторій (майстерню для переписування книг), забезпечений великою бібліотекою, кваліфікованими писарями і художниками. Саме звідти вийшли найдавніші рукописні пам'ятки: Остромирове Євангеліє (1056–1057), Ізборники Святослава (1073–1076). Важливими осередками книгописання були також Новгород, Чернігів, Переяслав, Володимир, Холм. У XIV–XVI ст. в Україні створено визначні пам'ятки писемності – Київський псалтир, Пересопницьке Євангеліє, Крехівський апостол.

Поступово в Україні набирає поширення книгодрукування, у результаті якого виробництво рукописних книг з другої половини XVII ст. почало занепадати.

На території Києво-Печерської лаври вже понад тридцять п'ять років діє Музей книги і друкарства України. У його колекції – зібрання книг кириліцького і латинського шрифтів, виданих в Україні у XVI–XVIII ст. (близько 700 кирилических стародруків), рідкісні іноземні видання.

Унікальними перлинами музейної колекції є перша українська друквана книга – львівське видання Івана Федорова «Апостол» 1574 р., головна праця першодрукаря «Острозька Біблія» 1580–1581 рр. (два примірники), перше повне видання Біблії церковнослов'янською мовою, прижиттєві твори видатних діячів української культури XVII ст. Лазаря Барановича, Йоаникія Галятовського, Памви Беринди, Інокентія Гізеля, Петра Могили.

Особливе місце серед цінних фоліантів займає «Патерик Печерський», уперше виданий церковнослов'янською мовою друкарнею Києво-Печерської лаври з благословіння її архімандрита Інокентія Гізеля. Книгу занесено до світових каталогів особливо цінних і рідкісних видань. У колекції музею зберігаються два примірники цього вітчизняного бібліографічного шедевру.

Книга на сучасному етапі розвитку цивілізації залишається одним із найефективніших інструментів передачі інформації з усіх сфер людської діяльності. У більшості цивілізованих держав питання достатньої кількості національного книжкового продукту, інформації про наявні в продажу та ті, які друкуються, а також популяризації книги і читання серед різних вікових категорій населення є предметом постійної уваги і турботи.

Джерело: <http://biblioovruch.blogspot.ru/2014/04/23.html>

5. Думки великих про українську книгу

Велика-бо користь буває чоловікові від науки книжної, бо книги вказують нам і навчають нас, як іти шляхом покаяння, і мудрість, і стриманість здобуваємо із слів книжних. Книги подібні рікам, що тамують спрагу цілого світу — це джерела мудрості.
(«Повість минулих літ»)

Коли старанно пошукаєш у книгах мудрості, то матимеш велику користь для душі.
Бо той, хто часто читає книги, той із Богом бесідує, або зі святим мужами.
(«Повість минулих літ»)

Книга, бути не може, найбільш складне і велике чудо з усіх чудес, створених людством на шляху до щастя й могутності майбутнього.
(М. Горький)

Книга — це чарівниця. Книга змінила світ. У ній пам'ять людського роду, вона — рупор людської думки. Світ без книги — світ дикунів.
(М.О. Морозов).

Книга — це могутня зброя. Розумна, натхненна.
Книга нерідко вирішує долю людини.
(В.О. Сухомлинський)

Книжка повинна стати для мудрого вихованця другом, наставником і вчителем.
(В.О. Сухомлинський)

«...Дивною і ненатуральною здається людина, яка існує без книги»
(Т.Г. Шевченко)

Хто полюбить книгу, той далеко піде у своєму розвитку.
Книга рятує душу від здерев'яніння.
(Т.Г. Шевченко)

Джерело: <https://sites.google.com/site/virtmuzukrkn/dumki-velikih-pro-ukraiensku-knigu>

6. Ключові слова

день книги, право авторське
